

Hans Magnus Encesberger

MISLI O BEGU

Kao da je odmah iza Helsinkija
ili Las Palmasa sve drugačije.
Svuda selidbe, misli o begu.
Nestaju čitava naselja.

Uz svetlost reflektora, iza žica i ograda,
spastičari moći
nagnuti nad mapama. Zatim
novi moždani udar istorije,
i sve počinje iznova.

Mržnja nagomilavana decenijama.
Dobre namere jedva da išta vrede.
Sve više nomada
baulja ulicama.

Ono nepotrebno – a toga je
najviše – ostaje, nameštaj i slično,
šivaće mašine, sabrana dela.

A i ti, matori moj, dopuštaš da te to
pogodi, u pokretu si. Za ime Božije.
Čemu to? Šta tražiš? Dolare,
manioku, zabavu,
municiju? Mir?
“Ja tražim objašnjenje.”

Onaj može reći za sebe da ima sreće
kada kao ti počne da klizi na autoputu
i zanosí se: zavoja uvek ima na pretek,
a tu je i plavo rotirajuće svetlo.

Drugde je to ovako: Poslednja mašina
iz Jube, Lubanga, Pnom Pena je
upravo sletela. Dečje flašice,
krevetnina, raspadnuti koferi –
kraj objave na razglasu.

Nešto razneto u minskom polju,
pored toga nedirnuta cipela,
splavovi na Karipskom moru,
sve stiže preko satelita,
biće sačuvano, dakle zaboravljeno.

Odmor snova ili panika,
u svakom slučaju gomila kola, karavani,
špica, nedostatak preglednosti,
stop and go, lupanje srca,

tu i tamo helikopter,
i stop svetla
onih ispred tebe, lanac
crvenih tačaka u smogu.

Ni ovom ratu
nema još kraja.

EKONOMSKI ŽIVOT

Plaćaju te
da određuješ pravce politike,
kolješ,
tumačiš Kjerkegora,
ležeš u krevet,
pritiskaš dugmad,
daješ seme,
konačno napraviš korak dalje
u sintezi lipotropina,
batinaš, kuvaš,
peglaš, daješ golove,
konačno nestaneš.

FIRST THINGS FIRST

Načelno nemamo ništa protiv
čistilišta, reinkarnacije, raja.
Ako tako mora biti, molim!
U svakom slučaju, trenutno

imamo druge prioritete.
Moramo se neizostavno brinuti
o mačjem klozetu, bankovnom računu,
o neizdrživoj situaciji u svetu,
a da ne spominjemo Internet
i izveštaj o vodostaju.

Ponekad ne znamo
gde nam je glava,
sve problem do problema.
Neprestano neko umire,
stalno se neko rađa.
Naravno, tu čovek onda
nema nimalo vremena da razmisli
o sopstvenoj besmrtnosti.
Prvo brz pogled
u rokovnik sa terminima,

i tek onda vidimo dalje.

HOTEL CAESAR PALACE

Sedeći na koferima, unapred radosni
čekamo da nas krilati bus prebaci
do najprebukiranijeg od svih rajeve.
Nismo simpatični
– zaštitni faktor šesnaest –,
ali smo srećni, ispruženi
u ligenštulima, čitave dve nedelje
svako je mali Tiberije.

Zatim nazad u saobraćajnu gužvu,
u susret bankovnim izvodima
i tamnim popodnevim
u novembru. U kancelarijama
nas čeka ponovo isti posao
pod neonskim osvetljenjem
koje trepće, trepće, trepće
dok konačno ne ugasne.

ŠTO JE NEKAD BILO

Niko ne zna ko je od početka znao
za to. Jedva da se neko
od onih koji imaju nešto sa tim,
koji su to učinili,
toga seća.

Drugi, iako to nisu doživeli
ne mogu to da zaborave.

Najmanje je onih
koji kažu "Nemam pojma".

Neki naučnici žive od toga.

Završiće se na tome
da to niko ne može da shvati.

Navodno, postoje neki
koji za to više ne mogu ni da čuju.

Tu i tamo poneko
jednostavno sve to negira.

Većina veruje
da je to prošlo. Samo ponekad,
nekom, neki tihi glas šapne na uvo
da tome kraja nema.

GRANICE IMAGINACIJE

Previše je zahtevno da razumeš
koji je broj 9 na 17-i pa još na 17-i,
da znaš kako je drugom
kada ga boli zub,
da misliš na žrtve zemljotresa
kada sadsadsad jesi
kod tvoje devojke u krevetu
i ništa više.

Sve dok imaš para
ti si analfabeta siromaštva,
i kao prase nemaš pojma
o teškim brigama
milijardera. Večiti domaćin
proteran u sopstveno gnezdo
ne umeš ništa tome dodati.
Ljubav: prvo lice jednine,

ti, kralju bez fantazije –
pokušaj da zamisliš
kako si ukusan virusu
koji stanuje u tvojim plućima,
kako te vidi mačka
ili neki bog.
Zamisli, kamenčiću,
kako toneš u vodu
i iznad tebe se zatvara
ogledalo sveta
glatko i bez traga.
Ali ti to ne možeš.

SEMANTIKA

Tek što sam kamen
nazvao kamenom
pojavljuje se iza njega
jedan drugi kamen,
kao njegova svetla senka,
providan, poput duha,
lakši i ne teži za brkanje.

Podižem ga,
odmaram se na njemu,
bacam ga.
On mi pripada,
ne može da se brani.
Sa mojim kamenom
radim šta želim.
Ali on ne poseduje masu.
Težak je onaj drugi,
onaj prvo spomenuti,
koji me ne sluša,
koji nema imena,
koji me pogađa.

POLAGANJE U GROB

Smrtna čaura,
kažu,
ali šta beše u njoj?
Psiha,
kažu psiholozi,
duša,
kažu sveštenici,
ličnost,
kažu šefovi kadrovskih službi.

Dodajmo tome još animu,
imago, demon,
identitet, Ja,
Ono i Nad-Ja.
Leptir
koji se izdiže
iz ovog krkljanca
pripada vrsti
o kojoj ništa ne znamo.

KAŠNJENJE

Kada je i poslednja mašina
poletela bez tebe – na šalterima se gase
svetla, i čistačica Indijka
prazni pepeljare, i od tvojih
neprijatelja ni traga ni glasa;
nekakav kurcšlus, pucnji negde
ili je to video igra? –
držiš se grčevito tvog spašenog kofera.
Kada se zatim usudiš na mokru ulicu
i pogledom potražiš dragu
koja te je dopratila, prilično je kasno.
I onda ti se još i naočare zamagle.

OBJAVA RATA

U stražnjoj prostoriji pivnice,
gde se sastalo sedam pijanih,
započinje rat; nadima se
u dečjim jaslama; izleže ga
Akademija nauka;
ne, on se razvija u kružnoj sali u
Goriju ili Braunau, na Internetu,
u džamiji; u znoju ga stvara
mali mozak patriotskog pesnika;
zato što je neko uvređen, zato
što je neko okusio krv, besni rat
u Božije ime, zbog boje kože,
u bunkeru, zbog šale, ili omaške;
zato što žrtve moraju biti prinete
da bi se spasilo čovečanstvo, i to
naročito noću, zbog naftnih polja;
zato što i samosakaćenje
ima svoju draž, i zato što novac teče,
započinje rat, u delirijumu,
zbog izgubljene fudbalske utakmice,
kakva zabluda, Bože me sačuvaj; dakle, onda;
iako ga niko nije želeo; aha;
tek tako, iz zabave, herojski,
i jer nam ništa pametnije ne pada na pamet.

(S nemačkog preveo Oto Horvat)